

Folkhälsoplan 2015

Grästorps

Fastställd av folkhälsorådet 2014-10-20, §102 Dnr 280/2014

Innehållsförteckning

1 Inledning	3
2 Folkhälsorådets sammansättning	4
3 Folkhälsomål	5
3.1 Ökad trygghet och inflytande	5
3.2 Förbättra barn och ungas uppväxtvillkor i kommunen	5
3.3 Främja goda matvanor och fysisk aktivitet.....	6
4 Ekonomisk fördelning	8

1 Inledning

En god samhällsutveckling

Att ha en god hälsa är ett av de viktigaste värdena i livet. Befolkningens välfärd är en betydelsefull resurs och ett grundläggande villkor för en positiv samhällsutveckling. Därför bör kommuninnevånarnas välfärd vara ett angeläget politiskt mål. En god folkhälsa kännetecknas av god livskvalitet, hög medellivslängd, låg sjuklighet och jämlikhet i befolkningen.

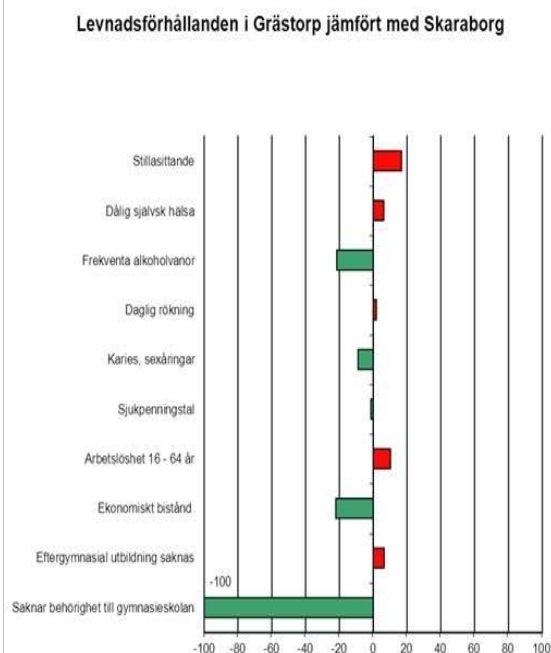
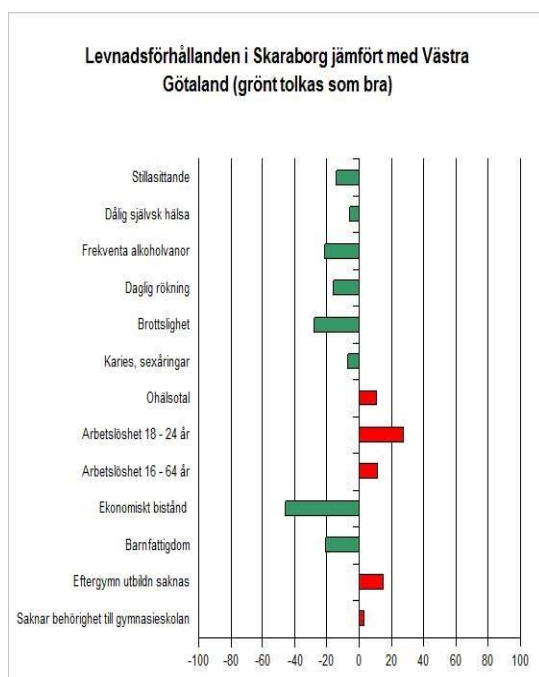
Avtal om lokalt folkhälsoarbete

Utgångspunkten i folkhälsoarbetet lokalt är det avtal som slutits mellan kommunen och hälso- och sjukvårdsnämnden i Västra Skaraborg. Syftet med avtalet är att genom långsiktig samverkan främja en god och jämlik hälsa i befolkningen. För att uppnå detta ska parterna gemensamt bedriva ett långsiktigt folkhälsoarbete på strategisk nivå. Inriktningen för det lokala folkhälsoarbetet ska enligt avtalet vara:

- att utveckla folkhälsoarbetet till ett strategiskt och prioriterat utvecklingsområde
- att folkhälsoarbetet ska vara integrerat i ordinarie verksamhet
- att folkhälsoarbetet ska ha tydliga mål
- att styrning och uppföljning av folkhälsoarbetet integreras i kommunens ledningssystem
- att parterna gemensamt följer upp folkhälsoarbetet
- att utveckla samarbetet med andra aktörer

En av målsättningarna är att *Skaraborg skall ha den bästa Hälsan i Sverige 2020*.

För att kunna följa det målet har ett antal mått tagits fram som på olika sätt visar levnadsförhållanden. I vänstra diagrammet visas siffror för Skaraborg jämfört med Västra Götaland och i det högra diagrammet visas siffror för Grästorp i förhållande till Skaraborg. Diagrammen bör ses som ett underlag för diskussion och analys. Ur statistisk synpunkt kan de vara osäkra framförallt för Grästorps del där underlaget är litet.

I tabellen nedan presenteras siffrorna i antal personer. Detta för att få en mer konkret bild av hur många personer det kan röra sig om.

Indikator	Personer	Värden i			
	Grästorp	Grästorp	Skaraborg	VG	Riket
Stillasittande	634	14	12	14	-
Dålig självsjuk hälsa	272	6	6	6	-
Frekventa alkoholvanor	362	8	10	13	-
Daglig rökning	543	12	12	14	-
Karies, sexåringar	12	18,2	20	19,9	-
Sjukpenningstal	-	9,6	9,7	8,4	7,8
Arbetslöshet, 16-64 år	275	8,0	7,3	6,6	6,9
Ekonomiskt bistånd, kronor	-	542	696	1 327	1 186
Eftergymn utbildningsår	2 126	74,8	70,2	61	60,9
Gymnbehörighet sakn	0	0,0	12,6	12,7	12,5

= Signifikant jämfört med Skaraborg

2 Folkhälsorådets sammansättning

Folkhälsoråd

Folkhälsorådet i Grästorp är ett samverkansorgan mellan hälso- och sjukvårdsnämnden i Västra Skaraborg och Grästorps kommun. Folkhälsorådet har sammanträde 4 gånger per år. Folkhälsorådet är ett rådande organ till kommunstyrelsen. Folkhälsorådet skall ta fram förslag på mål samt verka för att folkhälsoarbetet implementeras i verksamheter utifrån det behov som finns. Rådet ska även utgöra ett stöd för de verksamheter som aktivt arbetar för att förbättra hälsoläget i Grästorps kommun. Folkhälsorådet utgörs av:

Politiker

- Två ledamöter från Hälso- och sjukvårdsnämnden i Västra Skaraborg
- Tre ledamöter från Kommunstyrelsen.

Tjänstemän

- Folkhälsoplanerare (Västra Götalandsregionen)
- Chef för Capio vårdcentral i Grästorp
- Chef för Folk tandvården i Grästorp

Följande chefer deltar efter överenskommelse;

- Chef för Social verksamhet
- Chef för Teknisk verksamhet
- Chef för Bildningsverksamhet
- Kvalitetschef
- Kommunchef
- Verksamhetschef för Folkhälsoenheten Skaraborg

3 Folkhälsomål

3.1 Ökad trygghet och inflytande

Beskrivning

Folkhälsoarbetet syftar till att förbättra hälsan hos hela befolkningen och minska de skillnader som finns i hälsa. Att känna Trygghet och inflytande är en av de mest grundläggande samhälleliga förutsättningarna för folkhälsan. Förutsättningarna för ett gott liv finns och skapas i vår närmiljö.

Utfall beskriver det senaste resultatet av respektive indikator. Målvärdet är det värde som önskas uppnå och redovisas i kommande uppföljning för 2014.

Indikatorer/mått	Utfall 2013	Målvärde
Hur tryggt och säkert kan du vistas utomhus på kvällar och nätter? <i>Se kompletterande text</i>	7,1	
Upplevelsen av Grästorps kommun som en plats att bo och leva på. <i>Se kompletterande text</i>	7,2	
Hur trygg och säker kan du känna dig mot inbrott i hemmet? <i>Se kompletterande text</i>	6,1	
Belysningen av gator och vägar i din kommun. <i>Se kompletterande text</i>	6,3	
Antal inbrott eller försök i bostad	17	
Antal skadegörelsebrott	19	
Antal drogrelaterade trafikbrott	6	
Antal brott mot person	?	

På de fyra översta raderna redovisas Grästorps resultat 2013 (medborgarenkät) på en skala 1 -10, där en hög siffra är positivt och en låg siffra negativt. Målvärdet är det sammalagda snittvärdet för år 2012 och 2013, av de 137 kommuner som genomfört undersökningen. Resterande fyra indikatorer redovisas här i Antal.

Aktiviteter	Budget
Arbeta fram en ny modell för Folkhälsoarbetet i Grästorps kommun	0
Gemensam utbildning för FHR i Essunga, Grästorp och Vara kommun. 2015 förläggs utbildningen i Grästorps kommun. Ny mandatperiod	5
Brottsförebyggande arbete. Aktiviteterna utgår från en gemensam samverkansöverenskommelse mellan Grästorps kommun och polismyndigheten.	0
Genomföra en information och utbytesdag för den grupp som arbetar med ANDT frågor och som deltog vid BRÅD slaget den 6 maj 2014	5
Uppstart av KUB projektet, med fokus på mänskliga rättigheter	0

3.2 Förbättra barn och ungas uppväxtvillkor i kommunen

Beskrivning

Trygga och goda uppväxtvillkor är avgörande för barn och ungdomars hälsa och för folkhälsan på lång sikt. Den ökande psykiska ohälsan bland barn och ungdomar uppmärksammas särskilt, liksom familjeförhållande samt utvecklingen av barns- och ungdomars levnadsvanor.

Detta är ett prioriterat kommunfullmäktigemål.

Utfall beskriver det senaste resultatet av respektive indikator. Målvärdet är det värde som önskas uppnå och redovisas i kommande uppföljning för 2014.

Indikatorer/mått	Utfall 2013	Målvärde
Amningsfrekvens, ammas helt eller delvis efter 2 månader. (Utfall avser Grästorp 2013. Målvärde saknas).	65%	
Amning helt eller delvis i 6 månader. (Utfall avser snittvärdet Grästorp 2011/2012. Målvärde är snittvärdet för Riket 2011/2012)	51%	
Andel behöriga elever till något nationellt program på gymnasiet	89%	
Lokal Drogvaneundersökning		
Eftergymnasial utbildning	74,8%	
15 åringar som uppger att de druckit alkohol någon gång de senaste 12 månaderna. CAN - Se kompletterande text	58 %	
Intensivkonsumtion av alkohol flickor 17 år. CAN <i>Se kompletterande text</i>	18 %	
Intensivkonsumtion av alkohol pojkar 17 år. CAN <i>Se kompletterande text</i>	37 %	
Andel 15 åringar som av sina föräldrar blivit bjudna på alkohol. CAN <i>Se kompletterande text</i>	42 %	
Andel snusande 17 åringar. CAN - <i>Se kompletterande text</i>	19 %	
Andel 17 åriga pojkar som röker. CAN - <i>Se kompletterande text</i>	37 %	
Andel 17 åriga flickor som röker. CAN - <i>Se kompletterande text</i>	20 %	
Daglig rökning	12 %	

CAN (Centralförbundet för alkohol- och narkotikaupplysning) genomförde våren 2013 en enkätundersökning av drogvänorna bland elever bosatta i Grästorp i skolår nio och andra året på gymnasiet. Deltagarantalet för åk 2 på gymnasiet var 64 stycken. Motsvarande siffra för nionde klasserna var 31 stycken. Utfall är resultat för Grästorp och jämförs som målvärde med Västra Götalandsregionen. redovisas i %.

Aktiviteter	Budget
Anställning/ uppdrag för kommunens Drogsmordnare	50
Föra en diskussion om vad/ vilket uppdrag Drogsmordnaren skall ha/ utföra	0
Skapa förutsättningar för drogsamordnaren att genomföra Drogvaneundersökning i åk 7,8,9	0
Ekonomiskt stöd till att genomföra Drogfri avslutningsresa till Skara sommarland för 9:e klasserna	5
Sociala investeringar. Dialog i FHR om hur vi tar tillvara på kompetensen i Grästorps kommun.	0
Delta i framtagande av familjecentral i Grästorp	0
Söka ekonomiska medel för uppstart av en familjecentral	0

3.3 Främja goda matvanor och fysisk aktivitet

Beskrivning

Goda matvanor, säkra livsmedel och fysisk aktivitet är förutsättningar för en god hälsoutveckling hos befolkningen.

Detta mål är särskilt prioriterat i folkhälsorådet för åldrarna 0-18 år. Fokus är att kunna erbjuda alla medborgare ett bra utbud av information och möjlighet till friskvårdsaktiviteter. Fokus bör vara ett jämlikhetsperspektiv där alla ska ha möjlighet att delta, socialt och ekonomiskt.

Utfall beskriver det senaste resultatet av respektive indikator. Målvärdet är det värde som önskas uppnå och redovisas i kommande uppföljning för 2014.

Indikatorer/mått	Utfall 2013	Målvärde
Barn med övervikt 6 -15 år. Avser antal barn 2013	16	
Barn med fetma 6 -15 år. Avser antal barn 2013	11	
Barn med undervikt 6 - 15 år. Avser antal barn 2013	7	
Antal 6 åringar med karies. Avser 2012	12	
Övervikt (16 -84 år). <i>Se kompletterande text</i>	40,4 %	
Andel personer med Fetma (16 -84 år). <i>Se kompletterande text</i>	17 %	
Andel personer som äter för lite frukt och grönt (en gång per dag eller mer sällan). <i>Se kompletterande text</i>	28,1 %	
Andel personer med stillasittande fritid (16 -84 år). <i>Se kompletterande text</i>	14,1	
Andel personer med självskattad dålig hälsa. <i>Se kompletterande text</i>	6,4	
Hur ser du på möjligheten att kunna utöva fritidsintressen t.ex. sport, kultur, friluftsliv, föreningsliv? <i>Se kompletterande text</i>	8,3	
Vad tror eller tycker du om belysningen i kommunens motionsspår? <i>Se kompletterande text</i>	6,4	

Varje år genomförs en enkätundersökning i Sverige - Hälsa på lika villkor. Vart fjärde år görs en tilläggsbeställning i Västra Götaland och statistiken som redovisas ovan är från denna. År 2011 -skickades 96 000 frågeformulär ut (1600 per kommun/stadsdel) I Grästorp svarade 904 personer (420 män och 484 kvinnor) vilket ger en svarsfrekvens på 56,5% De svarande är mellan 16 -84 år.

På de två sista översta raderna redovisas Grästorps resultat 2013 (medborgarenkät) på en skala 1 -10, där en hög siffra är positivt och en låg siffra negativt. Målvärdet är det sammalagda snittvärdet för år 2012 och 2013, av de 137 kommuner som genomfört undersökningen.

Aktiviteter	Budget
Följa upp projekt #Moveit (insatser för att öka fysisk aktivitet hos barn och unga i Grästorp)	10
I samverkan med arrangörerna för Folkhälsoloppet verka för att så många som möjligt deltar.	5
Planering av ett arbetssätt för att höja kunskapsnivån kring kost och motionsvanor för arbetsmarknadsenhetens deltagare.	20
Ta fram kartor och information om kommunens motionsspår.	0
Hälsa Grästorp Skapa förutsättningar för att såväl kommunanställda som invånare i Grästorp, har tillgång till ett varierat utbud av friskvårdsaktiviteter.	20
Skapa förutsättningar för att alla i Grästorps kommun ges möjlighet (socialt och ekonomiskt) att utföra någon form av friskvårdsaktivitet.	0
Grästorps kommun ska bli en rökfri arbetsplats.	0
Ökad samverkan med Bildningsförbunden i Skaraborg. Syftar till att öka utbudet av kursverksamhet inom livsstilsfrågor	5

4 Ekonomisk fördelning

Den totala budgeten för Folkhälsorådet år 2015 är 174 000 kr . Halva summan avsätter Grästorps kommun och halva avsätter Hälso-och sjukvårdsnämnden i Västra Skaraborg. Budgeten är enligt folkhälsoavtalet 10 kr per invånare och huvudman. Från och med år 2013 har vardera part beslutat höja medlen till 15 kr per invånare och huvudman.

Budget:

Aktiviteter	125 000
Administration	5 000
Möten (fika)	5 000
Övrigt	5 000
<hr/> Totalt	<hr/> 140 000

Återstår att fördela: 34 000 kr